

Enheten för naturvård

Brant syd Lanaren SE0110333

Bevarandeplan för Natura 2000-område
(enligt 17§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd)

Inledning

Bevarandeplanen är det dokument som beskriver vilka mål som ska uppnås i bevarandet av ett Natura 2000-område och som anger vilka bevarandeåtgärder som planeras. I bevarandeplanen beskrivs vilka förutsättningar som krävs för att de utpekade arterna och livsmiljöerna ska upprätthålla s.k. gynnsam bevarandestatus. Det har betydelse för tillämpningen av regelverket om Natura 2000-områden.

BEVARANDEPLAN

Datum
2017-06-12Beteckning
511-47325-2016

Namn	Brant syd Lanaren	Areal	4,8 ha
Natura 2000-kod	SE0110333		
Kommun	Södertälje		
Bevarandeplan fastställd av Länsstyrelsen	2007-02-05		
Bevarandeplan reviderad av Länsstyrelsen	2017-06-12		
Områdestyp och status	SAC-område enligt art- och habitatdirektivet		
Ägarförhållanden	Privat		

Ingående livsmiljöer enligt art- och habitatdirektivet

Tabell 1. Livsmiljöer.

Livsmiljökod	Livsmiljöns namn	Areal (ha)	Andel (%)
9010	*Taiga	4,8	100

* Prioriterad livsmiljö – bevarandet bedöms ha hög prioritet inom EU.

Ingående arter enligt art- och habitatdirektivet

Denna art finns upptagen i bilaga 2 till EU:s art- och habitatdirektiv skyddas därmed av Natura 2000-reglerna. I denna bevarandeplan nämns även andra arter än de som är skyddade av Natura 2000-reglerna. Dessa arter har inte samma lagliga skydd såsom eventuella arter i tabell 2.

Tabell 2. Arter.

Artens kod	Svenskt namn	Vetenskapligt namn
1386	Grön sköldmossa	<i>Buxbaumia viridis</i>

Bevarandesyfte för Brant syd Lanaren

Bevarandesyftet och beskrivningen av livsmiljöer och arter nedan utgör den beskrivning som ska upprättas i enlighet med 17 § förordningen om områdeskydd m.m. (FOM). Tillsammans med bevarandemål och bevarandeåtgärder i denna plan utgör de underlag som visar hur myndigheterna behöver arbeta för att motsvara kraven i 16 § FOM.

BEVARANDEPLAN

Datum
2017-06-12

Beteckning
511-47325-2016

Det övergripande syftet med Natura 2000-området är att bidra till att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för de i området utpekade arterna och livsmiljöerna.

Området är ett litet taigaobjekt. Arealen är liten men den branta, nordvända slutningen mot en sjö gör det troligt att området är brandrefugialt och att virkestäkt haft liten omfattning under mycket lång tid. Det bör därför finnas förutsättningar för lång kontinuerlig förekomst av gran och död ved av gran. Bland de organismer som kan gynnas av detta finns grön sköldmossa. Båda de två förekommande arterna/livsmiljöerna är därför prioriterade.

Området ligger inte i någon skoglig värdestrakt och större arealer med skyddad barrnatskog ligger ca 10 km västerut. Den branta sprickdalstopografin gör dock att liknande mindre områden av gammal barrskog i branter finns skyddade fyra biotopskyddsområden och mindre naturreservat inom 5 km från Natura 2000-området.

Vare sig skötselåtgärder eller utökad skydd föreslås i området varför inga prioriterade bevarandeåtgärder finns.

Bevarandemål för Brant syd Lanaren

***Taiga (9010)**

- Arealen taiga ska bibehållas.
- Skogen ska ha en varierad åldersstruktur och artsammansättning med en tämligen allmän-riklig förekomst /inslag av gamla och grova träd samt död ved i olika former och nedbrytningsstadier.
- Det ska finnas ett måttligt till påtagligt inslag av lövträd (speciellt gamla och/eller grova träd).
- Området ska påverkas av störningar, exempelvis i form av stormfällningar, insektsangrepp och brand.
- Kontinuerlig förekomst av tall och gran ska upprätthållas.
- Mossbeklädda block och lodytor ska bevaras väl beskuggade.
- För livsmiljön typiska arter ska ha goda förutsättningar att finnas i livskraftiga bestånd.

Grön sköldmossa (1386)

- Populationen av grön sköldmossa ska vara livskraftig.
- Artens livsmiljö ska bibehållas och vara i ett gynnsamt tillstånd.
- Det ska finnas en kontinuerlig tillgång av lågor och stubbar av främst gran i sen succession (hög förmultningsgrad).

BEVARANDEPLAN

Datum
2017-06-12

Beteckning
511-47325-2016

Beskrivning av området

Norr om Glibotorp i anslutning till Lanarens sydvästra strand, ca 2,5 km söder om Södertälje ligger en delvis blockrik sluttning och bergbrant. I väster gränsar området mot gallringsskog och ungskog av blandat barr. Mot norr gränsar det mot sjö.

I övrigt gränsar det mot mager hållmark med gallrad gammal talldominerad skog. En mindre del i sydost gränsar mot ung barrskog. Lerhaga fritidsbebyggelse ligger ca 100 m nordväst om branten. 700 m i nordostlig riktning finns en biotopskyddad sluttning av typen barrskog på och i anslutning till rullstensåsar.

På grund av besvärliga terrängförhållanden har skogliga åtgärder ej utförts under senare tid. Tidigare brukningssätt är troligen vedtäkt i form av plockhuggning i kombination med extensiv beteshävd.

Dominerande marktyper är frisk-torr mark. Jordarten domineras av sandig- moig morän. Delvis blockrika partier och insprängda bergbranter med lodytor. Vegetationen domineras av blåbärsris och gräs. Trädskiktet domineras av gammal delvis rötskadad gran, inslag av gammal tall, gammal rötskadad asp, enstaka gammal grovbarkig björk och gammal al närmast stranden. Död ved är allmänt till rikligt förekommande. Sippervatten över lodytor, skuggigt läge i nordbrant ned mot sjön ger fuktiga mikromiljöer på klippor och död ved. I området finns en artrik flora av levermossor.

Observerade arter i området är bl.a blackticka (granlåga i nordvästra delen), ullticka, granticka, vedticka, tallticka, veckticka, barkticka, rävticka, grön sköldmossa, vedtrappmossa, liten hornflikmossa (enl. tidigare uppgift från 1995), västlig hakmossa, platt fjädermossa, fällmossa, gammelgranslav, smalskaftslav (enl. tidigare uppgift från 1959), granbarkgnagare.

Beskrivning av arter och livsmiljöer***Taiga (9010)**

Livsmiljön representeras i området av gammal barrblandskog i anslutning till delvis blockig sluttning och bergbranter med mossbeklädda lodytor. Skogen är naturligt uppkommen genom självföryngring. I kombination med strandkontakt och branternas nord- och östvända läge gynnas en hög och jämn luftfuktighet i området. Det finns inslag av gammal björk och gammal rötskadad asp, somliga med uthackade bohål. Värdefull livsmiljö för bl.a mossor, lavar, insekter och hålhäckande fåglar. God tillgång av död ved, främst i form av torrträd och lågor i olika nedbrytningsgrad.

Värdefull miljö för många krävande arter beroende av kontinuerlig tillgång av död ved i sen succession. Flera rödlistade och typiska arter för biotoptypen taiga är observerade i området.

BEVARANDEPLAN

Datum
2017-06-12

Beteckning
511-47325-2016

Grön sköldmossa (1386)

Enstaka fynd av grön sköldmossa är observerade. Finns sannolikt fler exemplar med tanke på tillgången av död ved i lämpligt nedbrytningsstadium.

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt

Området har ett starkt skydd i egenskap av biotopskyddsområde. Inom området får inte bedrivs verksamhet eller vidtas åtgärder som kan skada naturmiljön.

En komplett lista är inte möjlig att upprätta. Här listas ett urval hot som i det här området bedömts mest relevanta.

***Taiga (9010)**

- Olika former av produktionsinriktat skogsbruk, i eller i anslutning till området.
- Avverkning och upparbetning av död ved.
- Stormfällning av de äldsta träden.
- Skogsbrand över hela området.
- Ökad exploatering i anslutning till befintlig bebyggelse.
- Förändringar i markkemin p.g.a kvävenedfall gör att mykorrhizasvampar missgynnas.

Grön sköldmossa (1386)

- Död ved avverkas och upparbetas.
- Beskuggning av död ved försvinner.
- Skogsbrand över hela området.
- Kontinuitet av granlågor bryts.

Bevarandeåtgärder med tidsplan**Gällande regler**

Enligt 7 kap 28 a § miljöbalken (MB) krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön eller störa utpekade arter i ett Natura 2000-område som har förtecknats enligt 7 kap 27 § MB. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändig för skötseln och förvaltningen av området. Alla Sveriges Natura 2000-områden utgör dessutom riksintressen (enligt 4 kap MB), vilka ska beaktas vid prövning av ärenden och planläggning.

Området är skyddat som biotopskyddsområde enligt 7 kap 11 § MB.

BEVARANDEPLANDatum
2017-06-12Beteckning
511-47325-2016

Strandskydd gäller enligt 7 kap 13-18 §§ MB inom hela Natura 2000-området. Inom strandskyddat område är viss typ av exploatering förbjuden, t.ex. uppförande av ny byggnad. Undantag från förbudet gäller t.ex. byggnader som behövs för de areella näringarna och som måste finnas inom strandskyddat område.

Grön sköldmossa är fridlyst enligt 7 § Artskyddsförordningen (2007:845).

Behov av ytterligare reglering

Det finns inget behov av ytterligare reglering.

Tabell 3. Förslag till skötselåtgärder för Brant syd Lanaren. Åtgärder i kursiv är prioriterade.

Livsmiljö/art	Åtgärd	Tidsplan
Hela området	Ingen åtgärd.	

Bevarandetillstånd i dag

Tabell 4. Bevarandetillstånd hos ingående livsmiljöer och arter.

Livsmiljö/art	Bevarandetillstånd
*Taiga (9010)	Gynnsamt.
Grön sköldmossa (1386)	Gynnsamt.

Inventeringar i området och andra referenser

Artdatabanken, lista med rödlistade arter, uttag 2002-05-10.

Södertälje kommun. Projekt hotade arter på Södertörn (1993).

Skogsvårdsstyrelsen, beslut om biotopskydd dnr 182/94 4.40

BEVARANDEPLANDatum
2017-06-12Beteckning
511-47325-2016**Karta**

Livsmiljöernas sifferkoder i kartan och dokumentet är korrekta liksom namnen i dokumentet. Livsmiljöernas namn i kartan kan dock vara felaktiga.

